# Komunikacja niewerbalna w procesie kształcenia uczniów liceum oraz technikum

Liczba stron: 79

Nazwa Szkoły Wyższej: Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Na

Rodzaj pracy: licencjacka

Rok oddania: 2009

Zawartość pracy:

Wstęp

Rozdział I. Analiza literatury przedmiotu
1.Wyjaśnienie terminologiczne
A. Komunikacja interpersonalna
B. Komunikacja werbalna
C. Komunikacja niewerbalna
2. Funkcje komunikowania niewerbalnego
A. Klasyfikacja w ujęciu Knappa
B. Klasyfikacja w ujęciu P. Ekmana i W Friesena
3.Stosunki interpersonalne pomiędzy nauczycielem a uczniem
4.Komunikaty „ja”
5.Charakterystyka rozwoju psychofizycznego uczniów szkół średnich

Rozdział II. Metodologia badań własnych
1.Problematyka badań
2.Zmienna i wskaźniki4
3.Metody i narzędzia badawcze
4.Miejsce i czas badań
5.Organizacja i przebieg badań
6.Charakterystyka badanych grup
7.Charakterystyka zebranego materiału

Rozdział III. Analiza wyników badań
1.Znaczenie poszczególnych elementów komunikacji niewerbalnej w procesie kształcenia
2.Stosowane formy komunikatów niewerbalnych podczas lekcji
3.Cele stosowanych komunikatów niewerbalnych
4.Możliwości lepszego wykorzystania komunikatów niewerbalnych w procesie kształcenia
5.Zajęcia sprzyjające komunikacji niewerbalnej

Rozdział IV. Uogólnienia i wnioski z badań
1.Uogólnienia z badań
2.Wnioski dla praktyk pedagogicznych

Bibliografia
Spis tabel i wykresów
Aneksy

# Wstęp

Człowiek jako istota społeczna jest z góry „skazany” na komunikowanie się z innymi. Odczuwamy wewnętrzną potrzebę dzielenia się z drugim swoimi przeżyciami, troskami, marzeniami, nadziejami, najintymniejszymi myślami. Będąc ograniczonymi tylko do granic naszego języka, nie moglibyśmy w pełni oddać naszych przeżyć wewnętrznych. Nasze komunikaty były by nie jasne dla drugiego, niczym za mgłą. Jeżeli chcielibyśmy się dokładnie komunikować musielibyśmy gruntownie rozbudować aparat pojęciowy języka. Dotychczasowe próby pójścia w tym kierunku zakończyły się sprowadzeniem języka do języka fizyki. Na nasze szczęście podczas ewolucji człowiek poszedł w bardziej ekonomicznym, przyswajalnym dla każdego kierunku, a mianowicie stworzył komunikacje niewerbalną. Za jedno z najważniejszych osiągnięć pierwszych ludzi, które umożliwiło im rozwój do poziomu jaki znamy obecnie jest wynalezienie słowa mówionego.

Nie podważam tego osiągnięcia ludzkości, ale w mojej opinii pomijany jest fakt wielkiego znaczenia komunikatów niewerbalnych, które musiały stanowiły większą cześć przekazu. Dowodem na to jest pozostająca do dziś znacząca przewaga komunikatów niewerbalnych nad treścią przekazu. Dlatego

komunikacja niewerbalna jest nieodłączną częścią porozumiewania się między ludźmi, domyka treść słowną i ton głosu, czyniąc przekaz jasnym oraz wyraźnym dla odbiorcy. Zagadnienie komunikacji niewerbalnej nie ogranicza się jedynie do pedagogiki, ale rozszerza się na pole psychologii. Dzięki czemu czyni to zagadnienie ciekawszym i stwarza możliwość podejścia do problemu na wielu płaszczyznach. Szkoła jako miejsce spotkania ucznia i nauczyciela jest dobrym podłożem do wykorzystania komunikacji niewerbalnej w celu poprawienia jakości i efektywności procesu edukacyjnego. Niniejsza praca została stworzona pod wpływem kilku czynników. Najważniejszym motywem do powstania mojej pracy była chęć wyjścia poza ramy czystej pedagogiki i ujęcie problemu naukowego w sposób interdyscyplinarny.

Jak wiemy z historii pedagogiki najwięksi pedagodzy nigdy nie ograniczali się tylko do jednej dziedziny wiedzy. Z nauk pomocniczych pedagogice myślałem nad psychologią lub filozofią, ostateczny wybór padł na psychologię. Niestety w pracy nie znalazłem miejsca na ujęcie komunikacji pomiędzy uczniem i nauczycielem pod kątem filozoficznym, jeżeli ten sam temat poruszę w swojej pracy magisterskiej na pewno uwzględnię ten aspekt porozumiewania się między ludźmi. Komunikacja niewerbalna stała się najodpowiedniejszą przestrzenią do zrealizowania mojego planu. Z tematyką mojej pracy bliższe spotkanie miałem na zajęciach prowadzonych z Komunikacji Interpersonalnej. Formą zaliczenia zajęć było przygotowanie pracy pisemnej z tematyki zajęć. Mój wybór padł na komunikacje niewerbalną, a sam proceder pisania pracy okazał się na tyle przyjemny, że pozostawiło miłe wspomnienia w mojej pamięci. Dlatego drogi czytelniku tematyka pracy którą trzymasz w rękach jest taka a nie inna. Po wyborze tematu pracy przyszła pora na określenie celu moich badań. Jako, że każde działanie racjonalne powinno zmierzać do z góry wyznaczonego celu, nie inaczej musiało stać się z tą pracą.

Główną uwagę skupiłem na zdiagnozowaniu jak komunikacja niewerbalna przedstawia się w procesie kształcenia. Na tym rdzeniu oparłem swoje problemy szczegółowe bliżej opisane w drugim rozdziale pracy licencjackiej. W polskiej literaturze poruszany przeze mnie problem jest pomijany. Ostatnie badania w tym kierunku zostały przeprowadzone w 2001, w ramach pracy magisterskiej przez dr Jolantę Pulkę. Badania miały miejsce w Krakowie oraz w Lubiążu. Zostały przebadane dwie grupy uczniów: liceum oraz technikum. W badaniu wzięła udział grupa 167 uczniów i 34 nauczycieli. Wcześniejsze badania na większą skale miały

miejsce w 1982 roku i były prowadzone przez profesora Stanisława Palkę. Swoim zasięgiem obejmowały trzy szczeble nauczania: początkowe, wyższe klasy szkoły podstawowej, średniej szkoły humanistycznej i technikum. Problem komunikacji niewerbalnej jest aktualny w polskiej szkole zwłaszcza w współczesnym społeczeństwie, które odchodzi od słowa mówionego i pisanego, a staje się pokoleniem obrazów. Z tego powodu symbole przekazywane drogą niewerbalnie mają coraz efektywniejsze oddziaływanie w życiu codziennym, co stwarza podstawę do wykorzystanie tego elementu w planowaniu i prowadzenia działalności edukacyjnej. Do omówienia przedstawianej przeze mnie tematyki wykorzystałem literaturę w języku polskim oraz czasopisma o tematyce edukacyjnej.

Temat pracy przedstawiony będzie w czterech częściach. Część pierwsza poświęcona jest analizie literatury przedmiotu, w skład której wchodzą następujące treści: wyjaśnienia terminologiczne; funkcje komunikowania niewerbalnego; stosunki interpersonalne pomiędzy nauczycielem a uczniem; komunikaty „ja oraz charakterystyka rozwoju psychofizycznego uczniów szkół średnich. Drugą część pracy stanowi metodologia badań własnych. Trzecia część pracy to analiza badań empirycznych dotycząca następujących zagadnień: znaczenie poszczególnych elementów komunikacji niewerbalnej w procesie kształcenia; Stosowane formy komunikatów niewerbalnych podczas lekcji; cele stosowanych komunikatów niewerbalnych; możliwości lepszego wykorzystania komunikatów niewerbalnych w procesie kształcenia oraz zajęcia sprzyjające komunikacji niewerbalnej. W ostatniej części znajdują się uogólnienia z badań i wnioski dla praktyk pedagogicznych.

To jest gotowa, obroniona praca. Gdyby chcieli Państwo zlecić napisanie zupełnie nowej pracy, to zapraszamy na stronę pisanie prac - sprawdzony serwis!